

XII- Vers la demostració de la catalanitat del Quixot.

Uns noms clarament d'origen català.

De la segona part:

Si la primera part del Quixot és curulla de noms que només poden ser catalans, a la segona part del llibre -on la traducció manada pel rei al castellà és molt més ben fetal'allau de noms que delaten un original català no cessa. Ans com que el Quixot va segons entén el lector avisat a la vera i antiga Espanya (Catalunya més l'Aragó), ens trobem que ací Aragó tan pot fer referència a que va a Espanya, (el que ens volen fer dir corona Catalano-aragonesa) com referir-se al regne d'aquest nom i després concreta que arriba al Principat de Catalunya. Augmenta la intensitat de l'entorn català. Sàpiga el lector que quedaran ben marcats els noms relacionats amb el Principat.

Dedicatòria.

Aquesta part és dedicada a un noble que ens volen presentar com a no català, però mirant una mica sí que es pot considerar català.

És el Comte de Lemos, Servent li fa la dedicatòria, era el Vàlid o "premier" del rei - és a dir virrei, en estats de Catalunya - era d'un llinatge gallec, però emparentat amb el duc de Lerma, que era Valencià, el seu pare en fou home de confiança i el feu virrei de Nàpols, i ell com a català per part de mare, també en fou.

Pròleg al lector.

Entremès **Perendenga**, actualment desconegut o perdut, si el descomprimim **tenim Pere en Denga** pot ser una invenció d'en Serv-ans o és tracta de una obra que tot i merèixer ser esmentada al "Quixote" es va perdre ràpidament, com és això? ara toca interrogar-se: I si era en Català?.

Si consultem el diccionari de l'IEC, dengue és una malaltia vírica, però al Labernia, edició 1.864, trobem que és: "Delicadesa afectada, desdeny que fan las donas, y a vegadas de lo que més volen, melindre". A més té altres entrades com dengós, que és melindrós. I dengú, que és algú o ningú.

Companyia de teatre de Angulo el Malo, que representà "Las cortes de la muerte" que hi ha qui atribueix a Llop de Vega.

Capítol XIV de la segona part. Cavaller del bosc, i dels espills, referint-se a la seva dama declara "por llamarse Casilda y ser de la Andalucia yo la llamo Casildea de Vandalia. Si todas estas señas no bastan para acreditar mi verdad, aquí está mi espada, que la hará dar crédito a la mesma incredulidad." I si fos de

València seria de Valentia, compareu amb (Vandalia), i si entre les lletres properes hi ha les a-e i d-t. Veiem que és fàcil i assequible per a tothom - i en aquella època per als lectors era pública i sabuda la prohibició de la naturalitat catalana, i la imposició del maquillatge castellà, com encara ho era a l'època franquista, per no dir a l'actual em certs aspectes - cal entendre qui i què amaguen els noms que és posen per a fer-los entrar en el llibre, altrament no hi hauria llibre; no cal, però, fer coses complicades per par del lector avisat.

Capítol XVI. Cavaller del verd capot Diego Miranda i el seu fill Lorenzo.

Peje Nicolás o Nicolao, a l'estret de Messina un home que era un nedador famós era conegut pel nom de peje, (peix), ens diuen aprofitant les similituds de l'italià amb el català que és italianisme, però si volen passar peix al castellà li afegeixen una e i tenim peixe, i si no pronuncien la i peixe, que en castellà pot fer peje. I Nicolás, que és el nom en Castellà no hi és pas, ni el nom Italià, (l'oficial toscà) ni el sicilià ni el calabrés ni el napolità, com bé saben els que han estudiat la castellanització dels nom Catalans, com ha passat a Múrcia i l'Aragó, els que terminen en u la transformen en o, de Nicolau hom passa a Nicolao.

El que vulgui sostenir la italianitat ha de demostrar que per aquella zona es deia així, i no oblidar que formava part de l'imperi català o espanyol, i a alguns italians recordar-los que el que ells diuen aragonès vol dir realment català, i que el Quixot fou escrit en català i traduït al castellà.. per tant **Peix Nicolau**.

Capítol XIX de la segona part. Noces de Camacho el ric: Basilio, Quiteria, Corchuelo, (igual que el sogre d'en Panxo Panxa), Vicen Guerra, (no és pas Vicente, trobem ací una Valencianada?), ja que en català oriental és Vicenç i la ç-s es pronuncia, i si és Vicent la t final no sempre es pronuncia.

Peña de Francia: santuari a la zona de Salamanca.

Gaeta. Santuari al regne català de Nàpols, restaurat per Ferran II, en català antic Gaieta. Aquest lloc és freqüentment esmentat en llibres de l'època, també era molt important militarment.

Retaule de **Melisendra i Gaiferos**, aquesta representació de titelles que representa en Parapilla[1] que va d'incògnit, té alguns dels noms dels seus personatges força interessant, amb origen als romanços antics de la cançó de Rotllan coneguts per mitja Europa, però amb una sorprenent i sospitosa coincidència amb el català, potser via occitana; Possiblement són introduïts al retaule de mestre Pere per aprofitar i criticar obres contemporànies de Guillem de Castre i de Llop de Vega, és important la suggestió per al lector català ja que l'ús entremaliat dels noms hi és igual. Els Protagonistes tenen un nom que dona joc en català:

1-**Mel i sendra**, princesa dolça i de vida trista i castigada, ben suggeridor del que passa en l'obra.

2-Son espòs encara dóna més joc , ja que hom el pot entendre com:

A- **gai fer (v)os**, és a dir fer-vos feliç, un marit amorós per a mel i cendra, una persona mitjanament culta sap que gai vol dir feliç, i que fins a finals del s. XX no ha tingut el significat que avui en dia se li atribueix.

B- Un altre significat és gall fer o **gall feroç**, o si voleu gall ferotge, espècie d'au, o ridiculització d'algú que galleja més del compte, ja que s'està tranquil·lament a la cort de Carlemany, sense salvar la seva esposa presa i amb pretendents moros, en mans del rei moro de Saragossa.

Mancha de Aragón, molt al sud, si com diuen nombrosos estudiosos fa referència a Montearagon,(entre Albacete i Almansa) i aprop de la vila de Servent, Xixona, queda molt lluny de l'Ebre, però l'acció després ja succeeix a l'Aragó.

Ens diu Servent: “Sansueña que así se llamaba entonces la que hoy se llama Zaragoza” (en temps dels Àrabs), però no era pas el seu nom sinó Saraqusa o Saraqusta, fets perfectament coneguts a l'època. I tant a l'Orland enamorat com al furiós,

Marsili és el rei d'Espanya i de la moreria

Marsili de Sansonya, és rei moro de Saragossa. Deixant a part erudites disgreccions sobre la localitat real.

el que podria estar passant és que hi ha un missatge al lector avisat: com que a l'Orland, els espanyols (Moros) envaeixen França, i Marsili és rei d'Espanya....i tenint en compte que Espanya és la unió de Catalunya i l'Aragó... i que aquesta unió acaba també rebent el nom de la dinastia reial, els Aragó, doncs no deixa de ser un recurs molt bo, més o menys realista o per alusions, posar la capital d'Aragó que és Saragossa. Vet ací que el rei d'Espanya s'està a la seva capital. Perquè el rei dels catalans era l'amo del regne d'Aragó i d'aquesta manera podia dir-se rei, i amb títol de sobirania.

Com que en Gai fer-os s'hi adormia, potser era se'n ensonya o s'ensonya.

Però n'hi ha una altra molt escaient a l'Amadiç de Gaula un gran senyor poderós i dolent conxorxat amb el dolent (Arcalaus), és Barnisan de Sansueña, que conspira per casar-se amb la filla del rei i després matar-lo.

Lluís Mª Mandado i Rossell
Recercador i col·laborador de CCH